

EKO KROG – društvo za naravovarstvo in okoljevarstvo, Ravenska vas 3, 1410 Zagorje ob Savi
davčna številka: 98997661, matična št.: 1050907000, št. poslovnega računa: 0233 8025 4927 830,
tel.: +386 41 413 855, e-mail: eko.krog@gmail.com, spleť: www.ekokrog.org, FB/Twitter: [@ekokrog](https://www.facebook.com/ekokrog)

Št. dokumenta: D-58-20

Zagorje ob Savi, 12. november 2020

Ministrstvo za finance

Župančičeva ulica 3, p.p. 644a

1000 Ljubljana

gp.mf@gov.si

Zadeva: Zahteva za pridobitev informacij javnega značaja v povezavi s Koncesijsko pogodbo za rabo vode za proizvodnjo električne energije na delih vodnega telesa reke Save od Ježice do Suhadola

Na podlagi Zakona o dostopu do informacij javnega značaja na Ministrstvo za finance, kot resor, ki je pristojen za upravljanje z državnimi denarnimi tokovi in razpolaganji v Republiki Sloveniji, naslavljamo vprašanja glede zakonitosti in gospodarnosti razpolaganja z državnim premoženjem v primeru *Koncesijske pogodbe za rabo vode za proizvodnjo električne energije na delih vodnega telesa reke Save od Ježice do Suhadola*, ki jo prilagamo temu dopisu.

V koncesijski pogodbi smo zaznali več določb, ki omogočajo neobičajno in potencialno nezakonito prakso na področju razpolaganja z državnim premoženjem. Zato želimo vaš odgovor na sledečih 5 vprašanj:

1. Ali gre za običajno in zakonito prakso, da se **koncesijska pogodba za rabo vode za pridobivanje električne energije sklepa preden je pravnomočno sprejet Državni prostorski načrt**, ki predvideva umestitev objektov (hidroelektrarn), ki omogočajo rabo pravice, ki je predmet koncesijske pogodbe?
2. Ali so določbe v koncesijski pogodbi (str.10, točka 2.2., prvi odstavek: *"Koncedent se zavezuje, da bo izvedel v najkrajšem možnem času vse postopke in sprejel vse akte za sprejem DPN za izgradnjo HE Suhadol, HE Trbovlje in HE Renke. Koncedent in koncesionar si bosta prizadevala, da bo DPN sprejet v roku 3 let po podpisu te koncesijske pogodbe."* In tretji odstavek: *"Koncedent in koncesionar bosta storila vse, kar je v njuni moči, da bo celovita presoja vplivov na okolje izvedena pravočasno."* v skladu z običajno prakso pri sklepanju pogodb med pravno osebo zasebnega prava in osebo javnega prava in **ali so tovrstni sporazumi v skladu s slovensko zakonodajo na področju razpolaganja z državnim premoženjem?** Ali se država lahko zaveže k tovrstnim obveznostim in odgovarja za posledice, če te določbe niso spoštovane ali uresničene?

3. Pogodba vsebuje nenavadne in iz obstoječe prakse izstopajoče ugodne pogoje za koncesionarja, izpostavljammo najbolj izstopajoče v spodnjih treh alinejah:

- država bo koncesionarju pod določenimi pogoji povrnila stroške za izdelavo osnutka DPN, v kolikor se izkaže, da objekti (predvidene HE) zaradi obstoječe zakonodaje s področja varstva okolja in ohranjanja narave ne bodo smele biti umeščene v prostor. Str. 11, 7. odstavek: *"Koncesionar pa ima v primerih, da umestitev posamezne HE ali več njih v prostor ni mogoča, pravico uveljavljati vračilo potrebnih stroškov v zvezi s pripravo DPN v delu, ki se nanaša na neuspešno umestitev v prostor."*;

- koncesija se lahko podaljša neomejeno, pod istimi pogoji, kot so določeni v tej pogodbi; koncesionar lahko **enostransko podaljša trajanje koncesije**, če bo izgradnja HE trajala dalj od načrtovanega roka. Str. 13: *"Stranki te koncesijske pogodbe koncesijo podaljšata, na podlagi pisnega predloga koncesionarja, če so izpolnjeni vsi pogoji, ki so ob izteku koncesije predpisani za njeno pridobitev. Koncesionar mora koncedentu dostaviti predlog za podaljšanje koncesije skupaj z dokazili o izpolnjevanju pogojev najkasneje šest mesecev pred prenehanjem koncesije. Ne glede na prejšnji odstavek ima koncesionar pravico do podaljšanja koncesije za posamezne HE za čas do izteka roka koncesije za zadnjo zgrajeno HE."*;

- če koncesionar izkaže, da ni 'ekonomsko upravičeno' (kriteriji za ekonomsko upravičenost niso navedeni) začeti z gradnjo HE zaradi razmer na energetskih trgih, se lahko rok za izgradnjo HE podaljša za 10 let, dokler pogoji zopet niso ugodni. Str.11, tretji odstavek: *"Če zaradi razmer na energetskih oziroma finančnih trgih, ob upoštevanju pogojev gospodarjenja koncesionarja, kot jih določa vsakokratni odlok, ki ureja strategijo upravljanja s kapitalskimi naložbami države, oziroma kljub njihovi spremembi, koncesionar izkaže, da ni ekonomsko upravičeno začeti z gradnjo posameznih HE, s katerimi se izrablja vodni potencial srednje Save na ljubljanskem in litijskem odseku, v rokih iz četrtega odstavka te točke, se ti roki ustrezno podaljšajo za čas, da se razmere na energetskih in finančnih trgih toliko spremenijo, da je izvedba gradnje zadevnih HE spet upravičena, vendar ob vsakokratnem podaljšanju največ za 10 let."*

Zanima nas, ali je tovrstno razpolaganje z državnim premoženjem in pokrivanje rizikov ter izgub zasebnega podjetja (ki deluje na prostem trgu) z javnimi sredstvi zakonito in v skladu s **splošno priznanim načelom gospodarnega ravnanja z državnim premoženjem?**

4. Ali je tovrstna finančna in druga pomoč države zasebnim gospodarskim subjektom (vprašanje se navezuje na 3. točko dopisa) **v skladu z zakonodajo EU s področja skupnega evropskega trga in načelne prepovedi državne pomoči zasebnim subjektom** (brez soglasja Evropske komisije), ki izhaja že iz 107. in 108. člena pogodbe o delovanju EU? Ali lahko država nudi tovrstno pomoč zasebnemu podjetju, ki deluje na skupnem trgu EU?

5. Ali gre v primeru te koncesijske pogodbe zaradi oseb, ki so odgovorne za pripravo gradiva ter koncesijske pogodbe, po mnenju Ministrstva za finance lahko tudi za kršenje določb Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije (predvsem v povezavi s

prvim odstavkom 3. točke tega dopisa)? Med odgovornimi osebami je tudi Andrej Vizjak, ki je na mesto ministra za okolje in prostor prišel iz zaposlitve pri koncesionarju po tej koncesijski pogodbi in po večletnih prizadevanjih v imenu podjetja za izgradnjo HE na Savi.

Z željo po konstruktivnem sodelovanju vas lepo pozdravljamo.

Uroš Macerl, predsednik društva Eko krog